

Teelt op goten en drijvende
teelt in onderzoek

Hydroteelt in de openlucht biedt nieuwe kansen

Het is een gecontroleerd, gesloten teeltsysteem waar geen water
en meststoffen verloren gaan. ▶

De belangstelling vanuit de afzet voor een schoon product met een goede houdbaarheid neemt toe. Dit is één van de redenen om sla in het schap van de supermarkt aan te bieden met wortelkluit. Dit is het gemakkelijkst te realiseren door de planten op te kweken in een hydrosysteem. Tot vorig jaar kwamen hydroteelten in de Benelux alleen voor onder glas. Maar dat dit ook heel goed in de openlucht kan, is elders in de wereld te zien. Deze techniek van sla (en andere gewassen) telen op water vindt inmiddels ook zijn weg naar de Benelux. Insiders geven hun visie op deze teeltwijze.

Lees verder op pag 26 ▶

Teeltadviseur**Marc Celis van Zaadhandel Hollandia/Rijk Zwaan:**

“Door de keuze van enkele supermarkten voor sla met kluit komt de markt voor vollegrondsslaterers onder druk te staan. Hydroteelt in de openlucht biedt echter nieuwe perspectieven. Behalve dat de sla schoon is en de houdbaarheid in het schap beter is, zijn er vooral naar het milieu toe belangrijke voordelen: het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan sterk verlaagd worden omdat de sla veel minder gevoelig is voor bodemschimmels en bacterieziekten. Ook de Bremia-gevoeligheid neemt af doordat het gewas sneller opdroogt op de goten. Verder is het een feit dat vollegrondsslaterers het steeds moeilijker krijgen met de reglementering voor het uitspoelen van meststoffen. Door te telen op water in een gesloten systeem is dit probleem opgelost en kan een maximaal rendement uit de meststoffen worden verkregen. Deze manier van telen vraagt wel enige zorg, een goede installatie is een noodzaak. In een grondteelt heeft de sla een buffer van vocht en voedingselementen. Een kluitsla kan geen dag zonder water. Op het gebied van arbeidsbesparing, een kostenpost die steeds groter wordt, staat de teelt nog in zijn kinderschoenen.”

Coördinator Nico Vergote van proefcentrum PCG in Kruishoutem:

“Technisch gezien is het heel goed mogelijk slasoorten los van de grond te telen. Wij doen onder glas sinds enkele jaren proeven met een mobiel gotensysteem. Dit jaar hebben we ook proeven gedaan met de gotenteelt in de openlucht. We teelden daar de multicolorsla ofwel de Salatrio. We testten 3 verschillende soorten goten en 2 verschillende voedingen. Naast de goten die we ook onder glas gebruiken, beproefden we de gewone luchtkanaalgoten die ook worden toegepast in de woningbouw en als derde het Spaanse New Growing System (NGS). Dit is een soort plastic sleuf die in een betonnet hangt. Hierop kunnen bladgewassen worden geteeld. Onze bevinding tot nu toe is dat het goedkoopste systeem met de luchtkanaalgoten prima voldoet. Dit systeem is ook makkelijker dan het NGS waarbij de planten in potjes moeten worden geplant en de bevloeiing meer opletendheid vereist. Mijns inziens is vooral de levensduur van de goten van belang in verband met de weersinvloeden buiten. Bij de voeding hebben we gezien dat de Salatrio bleker wordt bij

Marc Celis (links) en Johan Schut (midden, hoofd afdeling sla Rijk Zwaan) bekijken met Matthijs Blind (rechts) de proef in Zwaagdijk.

een hogere K/Ca-verhouding. Vanuit de hele wereld wordt met belangstelling gekeken naar onze proeven. We gaan er zeker mee door en zijn bereid nieuwe ontwikkelingen in de markt, bijvoorbeeld andere perspotten of nieuwe slatypen, mee te nemen in onze proeven.”

Onderzoeker Matthijs Blind van Proeftuin Zwaagdijk:

“In 2007 zijn we in de buitenlucht begonnen met een demoproject met goten om te laten zien dat sla los van de grond geteeld kan worden. Dit jaar hebben we proeven ingezet en onderzoeken we ook de drijvende teelt waarbij we planten op drijvende tempexplaten in waterbakken hebben gezet. We hebben gezien dat speciale slatypen als Salatrio en Salanova[®] maar ook Chinese kool, paksoi en frisée daar goed op groeien. Vanuit de begeleidingscommissie krijgen we enthousiaste reacties op de drijvende teelt. Deze teeltwijze is minder gevoelig voor technische storingen in de watergift, omdat er altijd een waterbuffer is. De kans op schade als gevolg van een technische storing bij de watergift is groter bij een teeltsysteem op basis van NFT. Het drijvende systeem kan waarschijnlijk ook makkelijker geautomatiseerd worden omdat het transport over het water makkelijk is. De teelt los van

de ondergrond heeft op zichzelf ook al belangrijke voordelen: de emissie van met name nutriënten kan sterk worden gereduceerd. Dat kan een oplossing zijn voor telers op zandgrond in Nederland en België. Ook het feit dat je meer kunt sturen in de productie, biedt perspectief. Positief voor afnemers, waaronder snijderijen is dat de los van de ondergrond geteelde producten heel schoon zijn.” ☉

